

Schaffgotschowie w Sali Kominkowej

W klimatycznej i urokliwej Sali Kominkowej (pierwszy raz udostępnionej publiczności) Pałacu Sobieszów (dawnej siedziby rodu Schaffgotschów), należącym obecnie do Karkonoskiego Parku Narodowego, w dniu 4 kwietnia br. odbyło się spotkanie autorskie Arkadiusza Kuzio-Podruckiego, promujące jego pomnikowe dzieło historyczne pn. „Schaffgotschowie. Dzieje wielkiego rodu z Europy Środkowej”. Książka ukazała się w 2023 roku jako wydawnictwo Biblioteki Śląskiej w Katowicach, liczy 453 strony i jest bogato ilustrowana (jest ponad dwukrotnie obszerniejsza od pierwszej monografii rodu Schaffgotschów tegoż autora, która ukazała się w 2007 roku). W tym monumentalnym dziele autor opisał najważniejsze wydarzenia dotyczące członków tego wspaniałego rodu, którzy, przede wszystkim, byli związani ze Śląskiem. Jego przedstawiciele działali także na terenie Polski, Czech i Niemiec. Ich działalność odcisnęła swe znaczące piętno na polach kultury, sztuki, gospodarki i polityki (fot. 1).

Fot. 1. Okładka książki

Spotkanie otworzyła Justyna Wierzchucka – Kierowniczka Centrum Przyrodniczo-Edukacyjnego KPN Pałac Sobieszów przedstawiając sylwetkę naukową autora (fot.2). Arkadiusz Kuzio-Podrucki (urodził się w 1968 roku w Toruniu) ukończył z wyróżnieniem w 1993 roku Uniwersytet Śląski. W 1999 roku uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych. Jest badaczem dziejów rodów śląskiej arystokracji i szlachty; oprócz Schaffgotschów także Henckel von Donnersmarcków, Strachwitzów, Hohenlohe, Mieroszewskich, Hochbergów i Wrochemów. Jako pierwszy opublikował monografie tych rodów w języku polskim. Zajmował się też godłami i weksyliami Tarnowskich Gór, Powiatu Tarnogórskiego, Piekar Śląskich, Wojkowic i Jedliny-Zdroju.

Następnie dyrektor Karkonoskiego Parku Narodowego dr Andrzej Raj przywitał zebranych w odbudowanym i odrestaurowanym zespole pałacowym rodu Schaffgotschów. Przypomniął historię odbudowy kompleksu podkreślając inspiratorską rolę w jej rozpoczęciu ówczesnego Prezydenta Miasta Jeleniej Góry Marcina Zawity, który namówił władze Parku na ten krok. O skali problemów związanych z obudową może świadczyć m.in. fakt, że przy rocznym budżecie KPN wynoszącym 20 mln zł koszt obudowy wyniósł 100 mln złotych. A jest jeszcze jeden obiekt, w którym nadal trwają prace odtworzeniowe. Dr Andrzej Raj podkreślił niezwykle zaangażowanie i poświęcenie pracowników Parku w proces odbudowy kompleksu.

Fot. 2. Od lewej: Justyna Wierzchucka, Arkadiusz Kuzio-Podrucki

W Sali Kominkowej zgromadziło się ponad 50 osób, wśród których można było dostrzec historyków, publicystów, regionalistów i przewodników sudeckich. Przed rozpoczęciem spotkania było dostępnych ok. 35 egzemplarzy dzieła, które rozeszły się w 20 minut – to świadczyło o skali wielkiego zainteresowania przybyłych opublikowaną monografią (fot. 3).

Fot. 3. Uczestnicy wieczoru autorskiego w Sali Kominkowej Pałacu Schaffgotschów w Sobieszowie

Arkadiusz Kuzio-Podrucki w swej wypowiedzi wspominał o procesie tworzenia dzieła w kontekście pojawienia się nowych źródeł dotyczących rodu Schaffgotschów. Zwrócił uwagę, że archiwalia dotyczącej tej rodziny istniejące w naszym kraju liczą ponad 1 km bieżący jednostek aktowych. W książce pierwszy raz znalazł się wykaz tytułów prasowych dotyczących rodu. W dziele została zamieszczona nowa ikonografia, a wiele zdjęć i rycin zostało opublikowanych po raz pierwszy. Stwierdził, że rodzina Schaffgotschów mieściła się w ścisłej dziesiątce najbogatszych rodów arystokratycznych w Cesarstwie Niemieckim. Autor odpowiadał na pytania dotyczące m.in. zawłości herbowych rodziny, dostrzegania przez ród wpływu przemysłu na środowisko naturalne, czy przestrzegania okresów ochronnych dla kozic czy jeleni. Na zakończenie spotkania z autorem Justyna Wierzchucka serdecznie podziękowała twórcy monografii za przybycie i podzielenie się informacjami o procesie i okolicznościach powstania książki. Podziękowała także uczestnikom za przybycie i aktywny udział w dyskusji, co świadczyło o wielkim zainteresowaniu historią i dokonaniem tego wielkiego, śląskiego rodu wśród obecnych mieszkańców Kotliny Jeleniogórskiej. Ostatnim, sympatycznym akcentem spotkania było wpisywanie przez autora dedykacji do zakupionych egzemplarzy „Schaffgotschów” po co ustawiła się długa kolejka szczęśliwych posiadaczy monografii.

Janusz Milewski